

WFP
World Food Programme

SAVING LIVES
CHANGING LIVES

Kamp İçi E-Kart Programı

Market Fiyat İzleme (PMM), Yerinde İzleme (OSM) ve Koruma Raporu

2. Çeyrek
(Nısan—Hazıran)
2021

Fotoğaflar

Kapak Fotoğrafı: WFP/Deniz Akkuş

Sayfa 5'teki fotoğraf: WFP/Deniz Akkuş

Önerilen Kaynakça

Dünya Gıda Programı. (2021). *Kamp İçi E-Kart Programı Market Fiyat İzleme (PMM), Yerinde İzleme (OSM) ve Koruma Raporu (2. Çeyrek).* Ankara, Türkiye: Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Türkiye Ülke Ofisi.

ÖNE ÇIKANLAR

- Gıda sepeti maliyeti Ç2 boyunca dalgalanarak Mart ayında 189 TL'dan Haziran ayında 196 TL'ya yükselmiştir.
- Aşılama faaliyetleri kamplardaki sağlık merkezlerinde tüm yetişkinler için gönüllülük esasına bağlı olarak devam etmektedir.
- Tarım mevsimi başlamış, ancak Nisan ortasından Mayıs ortasına kadar süren tam kapanma tedbirleri birçok kamp sakinin gündelik işlerini aksatmış ve dolayısıyla gelir elde etme kabiliyetlerini sekteye uğratmıştır.
- Yararlanıcılar, esasen gıda enflasyonunun sebep olduğu alım gücündeki azalma nedeniyle temel ihtiyaçlarını karşılamada zorlanmaktadır.
- Nisan ve Mayıs aylarında bazı kamp marketlerinin sebze ve meyve stoklarının eksik olduğu görülmüştür. Bu durum genellikle tam kapanma tedbirlerinden kaynaklanmakla birlikte Haziran ayı itibarıyla sorun çözülmüştür.
- Raporlama döneminde 4'ü tıbbi ihtiyaçlarla bağlantılı olmak üzere toplam 5 koruma vakası ilgili kuruluşlara yönlendirilmiştir.
- Nisan ve Haziran ayları arasında, geri alımlar ve COVID -19 duyarlılık arttırma bildirimleri de dahil birçok konuda yararlanıcıları bilgilendirmek için toplam 134,909 SMS gönderilmiştir.
- E-kart programına yönelik posterler ve nasıl HES kodu alınacağına ilişkin bilgilendirme afişleri duyarlılık arttırma faaliyetleri kapsamında kamplarda asılı bulundurulmuştur.

Ç2 2021 GELİŞMELERİ

- Kamp yönetimleri ülke çapında uygulanan COVID-19 tedbirlerini kamplarda da hayata geçirmeye devam etmektedir. Bu doğrultuda kamplarda da 29 Nisan ve 17 Mayıs tarihleri arasında tam kapanma tedbirleri uygulanmıştır.
- Türk Kızılay ve bağışçılar kamp sakinlerine Ramazan ayı boyunca (13 Nisan-12 Mayıs) aylık yapılan yardıma ek olarak ayrıca gıda yardımında bulunmuştur.
- Ulusal düzeyde gıda enflasyonu %17'yken Mayıs ayında marketlerdeki fiyatlar biraz düşmüştür. Ramazan ayının bu düşüşü tetiklemiş olması muhtemeldir. Ancak gıda enflasyonunun Haziran ayında %20'ye ulaşması göz önüne alındığında takip eden aylarda fiyatların daha da artması beklenmektedir.

	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
YARARLANICI SAYISI	51,026	50,261	49,545
TOPLAM YARDIM MİKTARI (TRY)	6,123,120.00	6,031,320.00	5,959,400.00

İZLEME FAALİYETLERİ

COVID-19 tedbirleri kapsamında izleme faaliyetleri raporlama döneminde uzaktan yürütülmüştür. Ç2 2021'de WFP saha ekiplerinin İzleme ve Değerlendirme (M&E) birimi, Türk Kızılay, sözleşmeli market yöneticileri, kamp yönetimi ve İl Göç Müdürlüğü çalışanları ile kurduğu yakın iş birliği sayesinde program uygulaması başarıyla devam etmektedir.

Ç2 2021'de WFP ekibi aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere üç farklı faaliyet ortaya koymuştur. Raporlama dönemi boyunca WFP ekibi Adana Sarıçam kampına i) yeni atanan kam müdürüne WFP Ülke Direktör Yardımcısını ve Gaziantep Bölge Ofisi Yöneticisini tanıştırmak, ii) WFP'nin Türkiye'deki faaliyetleriyle ilgili kendisini bilgilendirmek, iii) yeni görevlendirilen WFP saha ekibi üyelerini kendisine tanıştırmak, iv) kamp ve mültecilerle ilgili görüş alışverişinde bulunmak, v) kamp müdürünü yeni görevinden ötürü resmi olarak tebrik etmek için üç nezaket ziyareti gerçekleştirmiştir.

Saha izleme ziyaretleri kapsamında kamplardaki son gelişmeleri görüşmek için kamp yönetimi ve kamptaki Kızılay ofisi ziyaret edilmekte, ayrıca market koşullarını ve gıda stoğunu değerlendirmek için kamp marketlerine gidilmektedir.

İZLEME FAALIYETLERI – Ç2 2021

Ay	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
Market-Fiyat İzleme (PMM)	12	13	9
Uzaktan Kamp İzleme (Yerinde İzleme)	14	12	15
Nezaket Ziyaretleri	1	0	2
TOPLAM	**27**	**25**	**26**

HEDEFLER

Hedef: Bu rapor Nisan-Haziran 2021 dönemi içerisinde tüm kamp içi faaliyetleri özetlemektedir. Market izleme çalışmaları;

1. kısmen kısıtlı kullanıma sahip e-kart programının performansının,
2. raporlama dönemi içerisinde marketlere ilişkin kaydedilen ve çözümlenen kilit sorunların ve
3. WFP ile sözleşmeli marketlerdeki ve sözleşmeli olmayan marketlerdeki fiyat trendlerinin önceki dönemlerle karşılaştırılarak analiz edilebilmesini sağlamaktadır.

Rapor, aynı zamanda, raporlama dönemindeki koruma yönlendirmeleri, şikayet ve geribildirim mekanizmaları ve dış erişim faaliyetleriyle ilgili de bilgi vermektedir.

Market Fiyat İzleme (PMM): WFP/Kızılay her ay fiyatları karşılaştırmak için e-kart programı kapsamında sözleşmeli marketleri ve sözleşmeli olmayan diğer yerel marketleri ziyaret etmektedir. PMM faaliyeti, marketlerin sözleşme gereklerini yerine getirmesini ve fiyatların yerel trendleri takip etmesini mümkün kılarak programın yakından izlenmesini sağlar.

Yerinde İzleme (OSM): Her ay kamp ziyaretleri sırasında yürütülen OSM faaliyetleri mültecileri ilgilendiren ve programı etkileyebilecek gelişmelerin gözlemlenmesine olanak tanır.

Koruma yönlendirmeleri: Koruma yönlendirmeleri sistemi mültecilerin korunma ihtiyaçlarını daha iyi giderebilmek için 2017 yılından beri kullanılmaktadır. Özel ilgi gerektiren vakalar kamp ziyaretleri sırasında WFP saha ekipleri, kamplardaki Kızılay çalışanları veya kamp yönetimleri tarafından tespit edilmektedir. Bu vakalar WFP tarafından çözümlenmek üzere ilgili kuruluşlara yönlendirilmektedir.

Şikayet ve geribildirim mekanizması: Kızılay'ın 168 Çağrı Merkezi'nde üç operatör sadece kamp içi programıyla ilgili aramalara bakmaktadır. Ağustos 2019'dan beri kamp sakinlerinin şikayet ve geribildirimleri bu şekilde alınarak programın etkin ve sorunsuz uygulanması için çözüme kavuşturulmaktadır.

[1] Aralık 2019'dan beri yardımın 80 TL'sının sadece gıda harcamaları için kullanılması gerekmektedir. Kalan 20 TL'sı ise herhangi bir kısıtlamaya tabi değildir

METODOLOJİ

WFP izleme ekipleri her ay kampları habersiz olarak ziyaret eder. Ziyaretler genellikle yardımın kartlara yüklendiği hafta içerisinde gerçekleştirilir. WFP personeli izleme ziyaretleri sırasında marketleri şu alanlarda kontrol eder:

- marketin genel durumu;
- gıda maddelerinin mevcudiyeti;
- gıda maddelerinin kalitesi;
- gıda maddelerinin fiyatı;
- yararlanıcılara ayrıntılı fiş verilmesi;
- market personelinin yararlanıcılara yönelik uygulamaları/davranışları;
- programa ilişkin bilgi materyallerinin/ posterlerin görünürlüğü;
- program kurallarına uyma;
- market çalışanlarının program farkındalığı ve
- yararlanıcı geri bildirimi.

Ç2 2021'de toplam 64 market izleme faaliyeti gerçekleştirilmiştir. COVID-19 salgını sebebiyle WFP saha faaliyetlerini Mart 2020'den itibaren askıya alıp faaliyetlerini salgın koşullarına uygun olarak sürdürmüştür. Kızılay ile kurulan yakın iş birliği sayesinde sözleşmeli marketlerden fiyat bilgisi toplanabilmiştir. WFP çalışanları sözleşmeli olmayan marketleri telefonla arayarak veya bu marketlerin online alışveriş sitelerini ziyaret ederek ürünlerin fiyat bilgisine ulaşmıştır. OSM için veriler telefonla toplanmıştır.

Raporlama döneminde izlenen sözleşmeli ve sözleşmeli olmayan marketlerin sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İZLENEN MARKETLETIN SAYISI – Ç2 2021

Ay	SÖZLEŞMELİ MARKET	SÖZLEŞMELİ OLMAYAN MARKET	TOPLAM
Nisan 2021	12	10	22
Mayıs 2021	12	11	23
Haziran 2021	12	7	19
TOTAL	**36**	**28**	**64**

1. Market Fiyat İzleme

FMİ çalışması kamplarda gıda sepetinin ortalama maliyetinin hesaplanmasına yardımcı olmaktadır. Standart gıda sepeti mültecilerin gıda tüketim alışkanlıkları değerlendirilerek belirlenen belli başlı gıdalardan meydana gelmektedir. Gıda sepeti, Sphere standartlarıyla uyumlu olarak kişi başına günlük 2,100 kcal tüketilmesine olanak tanımaktadır (Metodolojiyle ilgili daha fazla bilgi için Ç1 2018 raporuna bakınız).

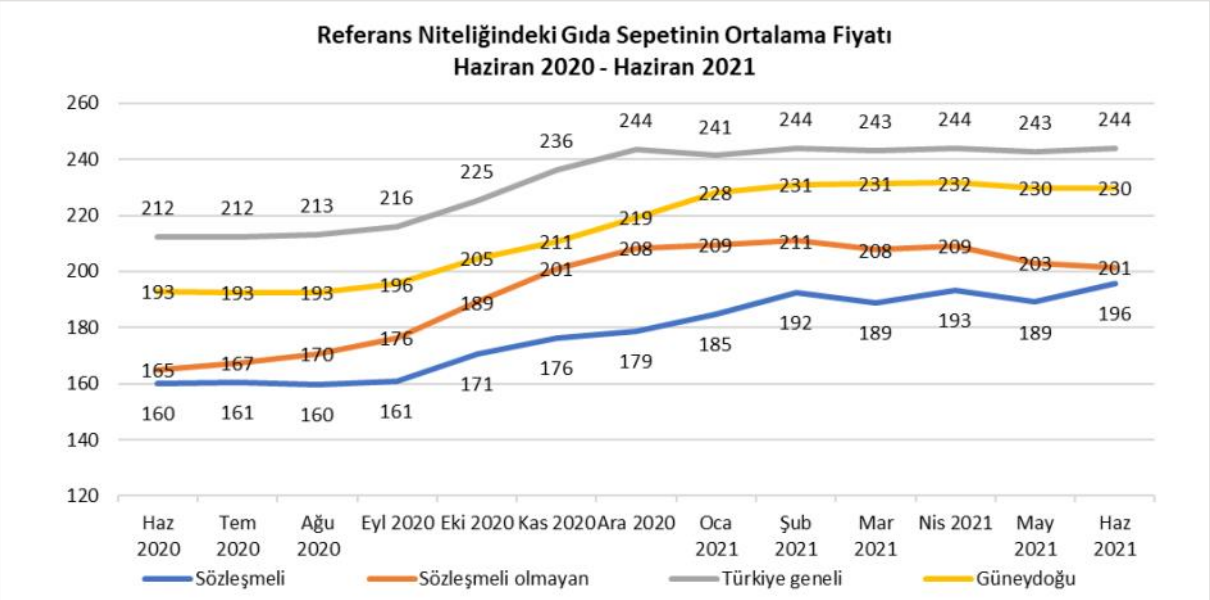
AYLIK GIDA SEPETİ

Ürün	Miktar	Birim
Ekmek	7.5	Kg
Pirinç	3	Kg
Bulgur	1.5	Kg
Fasülye	1.5	Kg
Yumurta	30	Adet
Yoğurt	1.5	Kg
Beyaz peynir	1.5	Kg
Domates	0.9	Kg
Salatalık	0.9	Kg
Ayçiçek yağıl	0.75	Lt
Şeker	1.5	Kg
Tuz	0.15	Kg
Çay	0.15	Kg

Gıda sepetinin maliyeti dört farklı kaynaktan izlenmektedir. Bunlardan ilki ulusal düzeydeki TÜİK verileriyken (Şekil 1'deki gri çizgi) ikincisi TÜİK'in sadece Türkiye'nin güneydoğusuna yönelik yayınladığı verilerdir (sarı çizgi). Üçüncüsü, WFP ve Kızılay'ın saha çalışanlarının mültecilerin kartlarını kullandıkları kamp marketlerinden topladıkları verilerdir (mavi çizgi). Dördüncüsü ise yine WFP çalışanlarının kamplardaki veya kamp çevresindeki sözleşmeli olmayan marketlerden karşılaştırma amaçlı topladıkları verilerdir (turuncu çizgi).[2]

Raporlama dönemi içerisinde sözleşmeli marketlerdeki gıda sepeti maliyeti Haziran 2021'de en yüksek değerle 196 TL'ya ulaşmıştır (**Şekil 1**). Nisan 2021'de 193 TL olan gıda sepeti maliyeti Mayıs ayında 4 TL düşerek 189 TL olarak ölçülmüştür. Bu dalgalanma yıl başından beri gözlenmekle birlikte rakamlar giderek yükselme eğilimindedir (Haziran 2020'ye kıyasla Haziran 2021'de %23'lük bir artış kaydedilmiştir). Ç2 2021 boyunca Türkiye geneli ve güneydoğuda ölçülen gıda sepeti maliyeti sabit kalmıştır (sırasıyla 244 TL ve 230 TL). Ancak sözleşmeli olmayan marketlerdeki gıda sepeti maliyeti düştüğü için sözleşmeli marketlerle sözleşmeli olmayan marketlerdeki maliyet farkı 5 TL'ya gerilemiştir. E-kart programı kapsamında sağlanan yardım tek başına gıda sepeti maliyetinin %61'ini karşılamaya yetmektedir. Yardım miktarının gıda dışı ürünler için ayrılan %20'lik kısmı bu hesaplamanın dışında bırakılmıştır.

ŞEKIL 1: GIDA SEPETİ MALİYETİ (TL), HAZİRAN 2020 – HAZİRAN 2021 ARASINDAKİ FİYAT DEĞİŞİMI

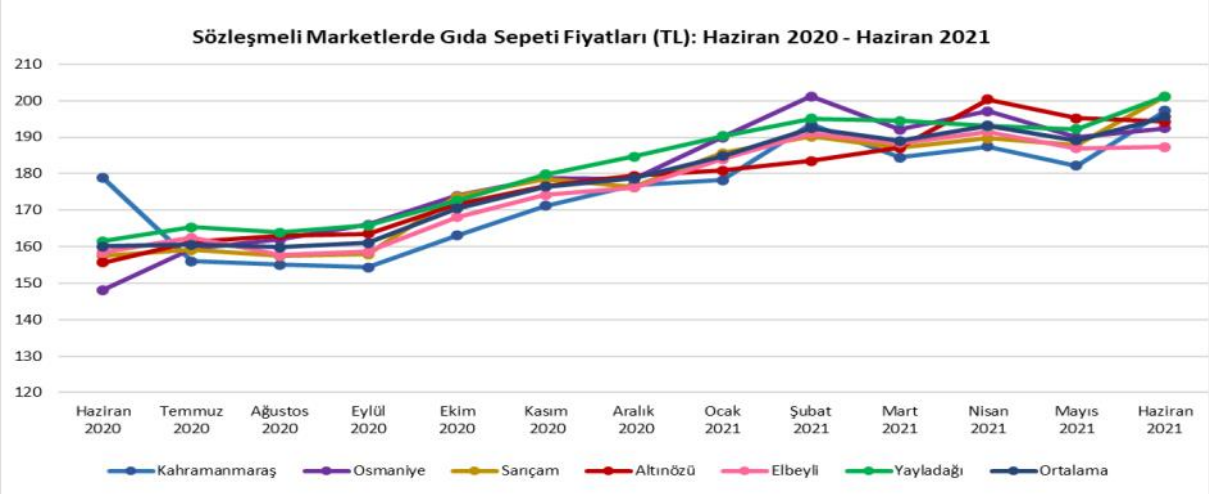

[2] TÜİK verileri, Türk nüfusunun tercihlerini yansıtan daha kaliteli ürün ve markalar temelinde toplanmaktadır: http://www.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1014#. WFP'nin fiyat verileri mültecilerin seçtiği ürünler temelinde toplanmaktadır. Bunlar genellikle mevcut olan en ucuz ürünlerdir.

Sözleşmeli marketlerdeki gıda sepeti maliyeti değişimleri **Şekil 2**'de verilmiştir. Görüldüğü gibi, Mayıs 2021'de gıda sepeti maliyeti Altınözü ve Elbeyli kamplarındakiler hariç tüm sözleşmeli marketlerde düşmüştür. 13 Nisan ve 12 Mayıs arasına denk gelen Ramazan ayı ve takip eden Ramazan Bayramı boyunca, tatil döneminin daha rahat geçebilmesi için fiyat artışı durdurulmuş olabilir. Ancak Haziran 2021'de gıda enflasyonu %20'ye ulaşarak aynı dönemde gıda sepeti maliyetinde yüksek bir artışı tetiklemiştir.

Haziran 2021 itibarıyla sözleşmeli marketlerde gıda sepeti maliyeti Osmaniye kampında 193 TL ve Sarıçam ile Yayladağı kamplarında 201 TL arasında değişiklik göstermiştir. Altınözü kampında Mart ve Nisan aylarında gıda sepeti maliyetinde 13 TL'lık bir artış gözlemlenmiştir. Bu kampta Ç2 2021 boyunca görülen fiyat dalgalanması bu gelişmeden kaynaklanıyor olabilir.

ŞEKİL 2: TÜM KAMPLARDAKİ SÖZLEŞMELİ MARKETLERDE GIDA SEPETİ MALİYETİ (TL), HAZİRAN 2020 – 2021

2. Yerinde İzleme

A. İdari/Yönetime dair konular

CAMPA DAİR GENEL DEĞERLENDİRME

Nisan ayı sonunda Kahramanmaraş kamp yöneticisi Kızılay kamp personeliyle iş birliği yapmaması sebebiyle değiştirilmiştir. Mayıs ayında BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Kahramanmaraş kampında bir anaokulu açmıştır. Anaokulu ulusal mevzuat doğrultusunda herhangi bir kısıtlamaya tabi olmadan faaliyet göstermektedir. Ankara ve Gaziantep'ten Kızılay personeli Haziran ayında genel izleme faaliyetleri çerçevesinde Elbeyli kampını ziyaret etmiştir.

Raporlama dönemi içerisinde 30 aile Kahramanmaraş kampından ayrılarak şehir merkezine, 2 aile ise Şanlıurfa'ya taşınmıştır. 16 aile Adana kampından ayrılmış, 15'i Kahramanmaraş'a yerleşmiş, biri ise Irak'a taşınmıştır. Kilis kampından ise 11 aile taşınmış ve Kilis şehir merkezine, Gaziantep'e, Kahramanmaraş'a ve Mersin'e yerleşmiştir. Bu aileler daha iyi iş ve barınma olanakları buldukları için kamplardan ayrıldıklarını ifade etmektedir. İzleme ziyaretleri sırasında birçok kamp sakini kamptan ayrılmak istediklerini, fakat ekonomik koşullar sebebiyle henüz bunu gerçekleştiremediklerini belirtmektedir. Kamplarda kalmak isteyenler ise genellikle ileri yaştaki mültecilerdir.

Tarım mevsiminin başlamasıyla her gün iş için kamp dışına çıkan kişi sayısı artmıştır, ancak bu artış dışarıdaki iş olanaklarına göre değişiklik göstermektedir. Örneğin, Kahramanmaraş kampında günlük giriş çıkış sayıları Ç2 2021 boyunca 2000 ve 3000 arasında değişiklik göstermiştir. Kilis'te mülteciler patlıcan ve biber ekimi için çiftliklere gitmek üzere kamp dışına çıkmaktadır. Adana'da ise genellikle günlük 70 TL'ya sarımsak tarlalarında çalışılmaktadır.

Kilis kampında bazı kamp sakinleri konteynerlerin çok sıkışık olduğundan şikayet ederken bazıları da kamptaki hıfzıssıhha ve hijyen koşullarının yetersiz kaldığına ilişkin endişelerini dile getirmiştir. Çünkü mülteciler toplu kullanıma açık olan çamaşır yıkama alanını haftada sadece bir kez kullanabilmektedir ve konteynerlerde çamaşır makinesi bulundurmalarına izin verilmemektedir.

COVİD-19 TEDBİRLERİ

Kamp yönetimleri tüm kamplarda COVID-19 tedbirlerini uygulamayı sürdürmektedir. Bu kapsamda ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmektedir. Ulusal düzenlemelerle uyumlu olarak 29 Nisan ve 17 Mayıs tarihleri arasında tam kapanma tedbirleri uygulanmıştır. Bu süre boyunca çalışma izni olanların iş için kamptan ayrılasına izin verilmiştir. Tam kapanma süresince okullar ve çocuk dostu alanlar kapalı kalmıştır. Ancak Kahramanmaraş'ta sokağa çıkma yasağı çok sıkı uygulanmamış, kamp sakinlerinin kamp içinde sokağa çıkmasına izin verilmiştir. Nisan ayında Kahramanmaraş kampındaki okul öğretmenleri arasında pozitif vakaların görülmesi sebebiyle kamp okulu iki hafta boyunca kapalı kalmıştır. Mayıs ayında Kahramanmaraş kampında karantina altında tutulan beş kişilik bir aile dışında COVID-19 vakası rapor edilmemiştir.

Gençler de dahil olmak üzere kamp nüfusu gönüllülük esasına dayalı olarak aşılanmaktadır. Kamplardaki sağlık merkezleri randevu sistemiyle aşılama faaliyetlerini sürdürdüğü gibi mülteciler civardaki hastanelerde de aşı olabilmektedir. Kamp çalışanlarının da aşıları tamamlanmıştır.

HES kodları ve kamp içi yardım programıyla ilgili posterler Mayıs ayı itibarıyla BİM market girişlerine ve Kızılay yönetim ofislerine asılmıştır. Hatay'da WFP ve Kızılay çalışanlarının ortak ziyareti sırasında beş markete poster asılmıştır.

AYNİ YARDIMLAR

Nisan ayında Kızılay ekipleri Kahramanmaraş kampında dul ve öksüzlerin bulunduğu hanelere 150 gıda sepeti, 759 aileye ise 3756 bebe bisküvisi ve 1512 wafers bisküvisi dağıtmıştır. 13-15 Mayıs tarihlerine denk gelen Ramazan Bayramı öncesinde ise 310 kutu wafers bisküvisi, 1200 çift ayakkabı, 700 çift çorap, 600 paket bebek bezi dağıtılmıştır. Kilis kampında da benzer şekilde Ramazan ayı ve bayramı için en yardıma muhtaç durumdaki kamp sakinlerine gıda sepeti ve kıyafet yardımı yapılmıştır.

Mayıs ayında bir iş adamı Kahramanmaraş kampında kalan 700 ailenin tümüne 500'er TL'lık yardım yapmıştır. Dul, öksüz ve engellilerin bulunduğu ailelere öncelik verilmiştir.

E-KARTA DAİR KONULAR

Ç2 2021'de rapor edilen tek e-kart sorunu kayıp, çalıntı ya da hasar görmüş kartlara ilişkindir. Kızılay çalışanları Halkbank şubeleriyle bu vakaların takibini yaparak sorunların çözümünde kamp sakinlerine destek olmuştur.

B. Market kuralları, koşulları ve bakımı

Ç2 2021'de kamp marketleri COVID-19 tedbirlerini uygulamaya devam etmiştir. Nisan ortasından Mayıs ortasına kadar süren tam kapanma döneminde mesai saatleri ulusal düzenlemelere göre uygulanmıştır. Kilis kamp marketi hafta içi 09:30 ve 18:00, Cumartesi günleri ise 10:00 ve 17:00 arasında faaliyet göstermiştir. Diğer kamp marketleri ise haftanın her günü 17:00'ye kadar hizmet vermiştir.

Marketlerin koşullarının iyi olduğu gözlemlenmiştir. Yeterli sayıda kasiyer olduğu için aşırı bir kalabalığa da rastlanmamıştır. Sarıçam kamp marketi tedarikçisini değiştirmiş ve yeni bir ekmek fabrikasıyla anlaşmıştır. Yararlanıcılar bu fabrikanın ürünlerinden memnun kaldıklarını ifade etmektedir.

C. Gıda ürünlerinin mevcudiyeti

Nisan ve Mayıs aylarında Kahramanmaraş kamp marketinde sebze ve meyve stoku eksik kalmıştır. Market yönetimi arz talep dengesinin kurulmasına ilişkin hem sözlü olarak hem de resmi yazıyla uyarılmıştır. Benzer şekilde Adana kamp marketinde Mayıs ayında yaşanan taze ürün stoklarındaki eksiklik Haziran ayında giderilmiştir.

D. Alım gücü

Kamp sakinleri alım güçlerindeki düşüşe ilişkin endişelerini dile getirmiştir. Aldıkları yardım için minnettar olmakla birlikte artan fiyatlar karşısında yardımın temel ihtiyaçlarını karşılamaya yetmediğini ifade etmektedirler. Adana kampındaki BİM market yöneticisi kamp sakinlerinin aldıkları yardımla geçindiklerini, neredeyse hiç nakit paraya erişemediklerini ve sınırlı bütçeleriyle ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çektiklerini doğrulamıştır.

Tam kapanma döneminde kamp sakinleri üç hafta boyunca çalışamamıştır. Adana kamp yöneticisi tüm STK'larla iletişime geçerek yararlanıcıların bu süre boyunca yaşadıkları gelir kaybını telafi etmek için gıda sepeti veya nakit cinsinden yardım talebinde bulunmuştur.

3. Koruma ve Yönlendirmeler

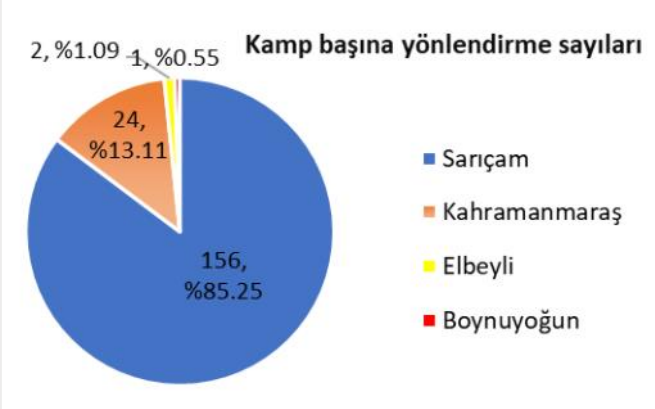
Eylül 2017'den beri kamplarda toplam 183 koruma vakası tespit edilmiş ve ilgili koruma kuruluşlarına yönlendirilmiştir. Vakalar WFP izleme ekipleri tarafından kamp ziyaretleri sırasında tespit edilmekte veya kamp yönetimleri ya da kamplarda bulunan Kızılay ofis çalışanları tarafından WFP'ye yönlendirilmektedir. WFP ekipleri COVID -19 önlemleri sebebiyle Ç2 2021'de kampları fiziksel olarak ziyaret etmemelerine rağmen, kamp içi program ortakları (Kızılay ve kamp yönetimleri) tespit ettikleri vakaları telefonla WFP'ye bildirmiştir.

Ç2 2021'de uygulayıcı ortaklar tarafından dört, WFP saha ekipleri tarafından da bir koruma vakası tespit edilmiştir. Tüm vakalar koruma kuruluşlarına yönlendirilmiştir. Tıbbi ekipman/ilaç ihtiyacına yönelik olan dört vaka Uluslararası Göç Örgütü'ne (IOM) yönlendirilmiş ve başarıyla çözümlenmiştir. Kalan diğer vaka ise İl Göç Müdürlüğü ile ilişkilidir ve WFP ekipleri tarafından yakından takip edilmektedir.

Yönlendirmeler en çok Sarıçam kampından yapılmaktadır (183 vakanın 156'sı). İkinci sırada ise Kahramanmaraş kampı gelmektedir. Osmaniye veya Altınözü kamplarında ise Eylül 2017'den beri herhangi bir koruma vakası tespit edilmemiştir. 183 vakanın 2'sinde mülteciler Irak uyrukluyken geri kalan vakaların tümü Suriye uyruklu mültecilere ilişkindir (**Şekil 3**).

Vakaların çoğu tıbbi malzeme/ilaç ihtiyacına ilişkindir (%72). İkinci sırada ise sağlık hizmeti ihtiyacı gelmektedir (**Şekil 4**).

ŞEKİL 3: Ç2 2021 KAMP BAŞINA YÖNLENDİRME SAYILARI

ŞEKİL 4: Ç2 2021'DE KONUYA GÖRE YÖNLENDİRME SAYILARI

4. Etkilenen Nüfusa Karşı Hesap Verebilirlik (AAP)

A. 168 Çağrı Merkezi'ne Gelen Aramalar

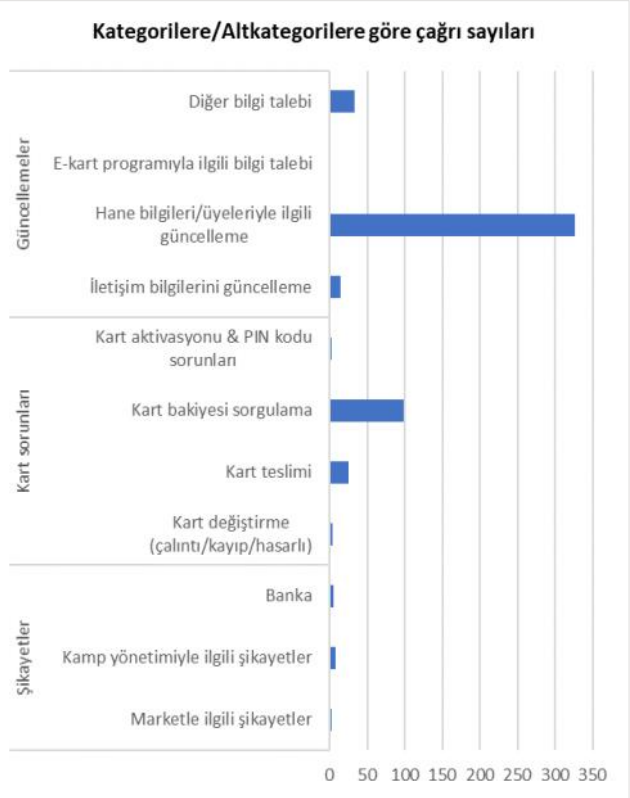
Raporlama döneminde çağrı merkezine 519 arama gelmiştir. En çok Adana Sarıçam (341), ardından Kilis (69), Kahramanmaraş (55), Osmaniye (55) ve Hatay (26) kamplarından arama kaydedilmiştir.

Aramaların %60'ı erkekler tarafından yapılmıştır. Çağrı merkezini arayan kadınların oranı Ç2 2021'de bir önceki döneme göre biraz artmıştır (%36'dan %40'a yükselmiştir).

Yararlanıcılar en çok hane bilgilerini güncellemek için çağrı merkezini aramaktadır (%66). Kartta kalan bakiyeyi öğrenmek için ise 99 arama kaydedilmiştir. Bahar döneminde bazı kamp sakinleri tarım işçiliği için birkaç günlüğüne kamptan ayrıldıklarından dolayı bu dönemde çağrı merkezine ikamet durumunu kontrol etmek için yapılan aramalar da gelmektedir.

Toplamda 16 şikayet araması kaydedilmiştir. Bunların yarısı Sarıçam kampındandır. Şikayetler kamp yönetiminin kamp ikamet iznini iptal etmesi veya iş ya da hastaneye yatış sebebiyle kamptan uzakta kaldıktan sonra kampa geri kabul edilmede yaşanan sıkıntılara ilişkindir. Bu şikayetlerin dördü giderilmiştir. Kalanını ise Kızılay çalışanları takip etmektedir. Raporlama döneminde herhangi bir hile/ dolandırıcılık durumu rapor edilmemiştir.

ŞEKİL 5: Ç2 2021'DE KONU KATEGORİLERİNE GÖRE ARAMALAR

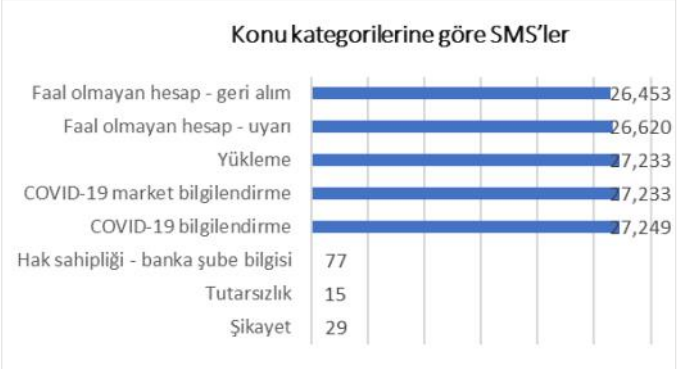

B. Dış erişim faaliyetleri

Raporlama döneminde kamp sakinlerine 134,909 SMS gönderilmiştir. SMS içeriklerini COVID-19 salgını hakkında bilgilendirmeler, yardımın yüklendiğine ilişkin bildirimler ve faal olmayan hesaplara ilişkin uyarılar oluşturmaktadır.

Ayrıca e-kart programına ve HES kodu alımına ilişkin bilgilendirme posterleri tasarlanıp sözleşmeli marketlere, Kızılay ofislerine ve kamp yönetim ofislerine asılmıştır.

ŞEKİL 6: Ç2 2021'DE KONU KATEGORİLERİNE GÖRE SMS'LER

DIŞ ERİŞİM ÖZETİ

EK 1

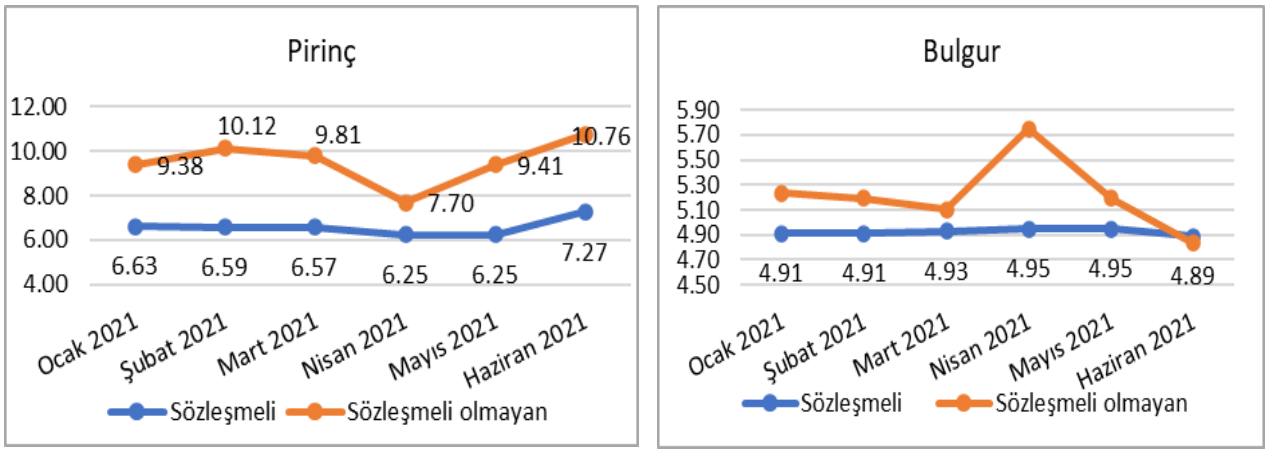
Gıda sepeti, Türkiye'deki mültecilerin tüketim alışkanlıklarını yansıtan, besin değeri yüksek ve mümkün olan en ucuz fiyatlı ürünlerden oluşacak şekilde tasarlanmıştır. Geleneksel olarak gıda sepetinin toplam maliyetinde en büyük paya sahip olan ekmekteki fiyat artışıyla Ç1'den Ç2 2021'e ekmeğin gıda sepetindeki payı %20'den %22'ye çıkmıştır. Peynirin payı da %2 oranında artarak %19'a ulaşmıştır. Pirinç, fasulye ve yumurtanın payı aynı kalmıştır. En fazla paya sahip beş gıda beslenme çeşitliliğinin var olduğuna işaret etmektedir.

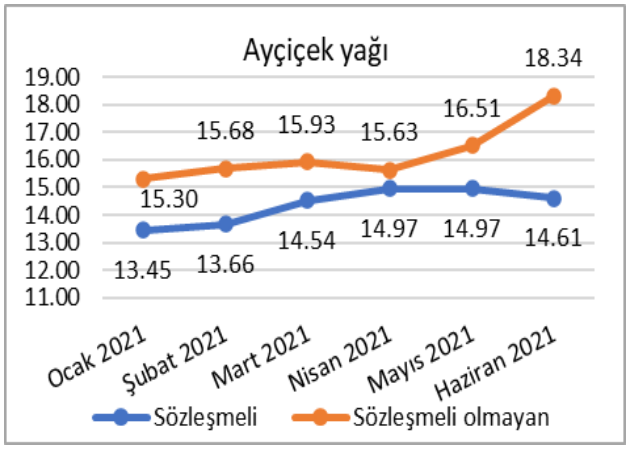
ŞEKİL 7: GIDA SEPETİNDEKİ ÜRÜNLERİN YÜZDELERİ VE GIDA SEPETİNİN TOPLAM MALİYETİ

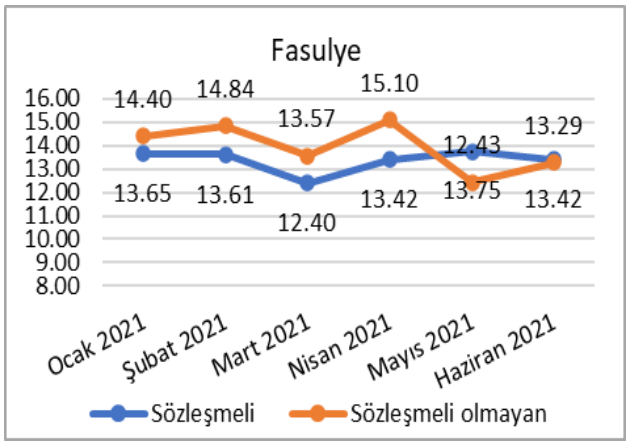

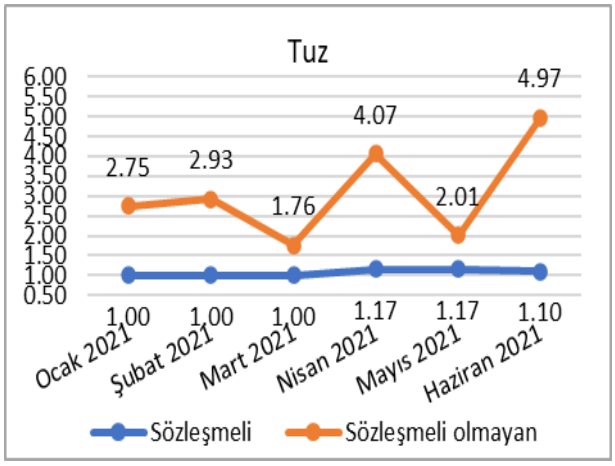

Şekil 8'de gıda sepetindeki tüm ürünlerin 2021 yılının başından beri ölçülen fiyatları verilmiştir. Çoğu ürünün fiyatı sözleşmeli marketlerde istikrarlı seyretmekle birlikte pirinç, yoğurt ve ekmek fiyatları Ç2 2021'de artmıştır. İlk defa sözleşmeli marketlerdeki ekmek fiyatları (5.49 TL/kg) sözleşmeli olmayan marketlerdeki ekmek fiyatından (5.03 TL/kg) yüksek ölçülmüştür. Haziran ayının sonunda bulgur ve fasulye fiyatlarının da sözleşmeli marketlerde daha yüksek olduğu görülmüştür. Çayın fiyatının hep yüksek ölçülmesinin sebebi tüketilen çay türünün farklı olmasıdır. Mülteciler kültürel alışkanlık olarak Seylan çayı içmektedir. Bu çayın fiyatı da sözleşmeli olmayan marketlerde en düşük fiyatlı alternatif olarak satılan Türk çayından yüksektir.

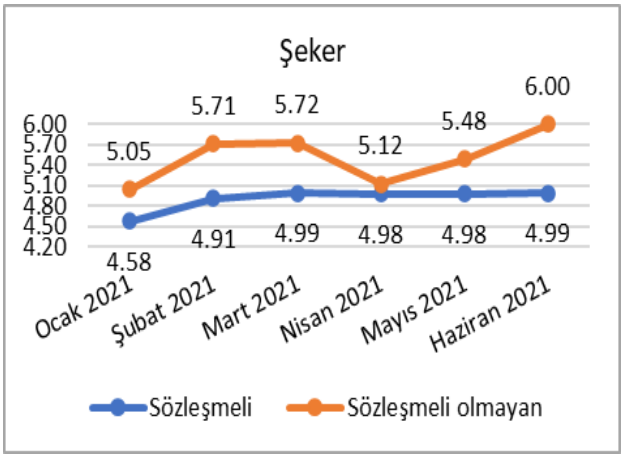
ŞEKİL 8: WFP REFERANS NİTELİĞİNDEKİ GIDA SEPETİNDEKİ ÜRÜNLERİN DEĞİŞKEN FİYAT TRENDLERİ (TL/KG), SÖZLEŞMELİ VE SÖZLEŞMELİ OLMAYAN MARKETLER

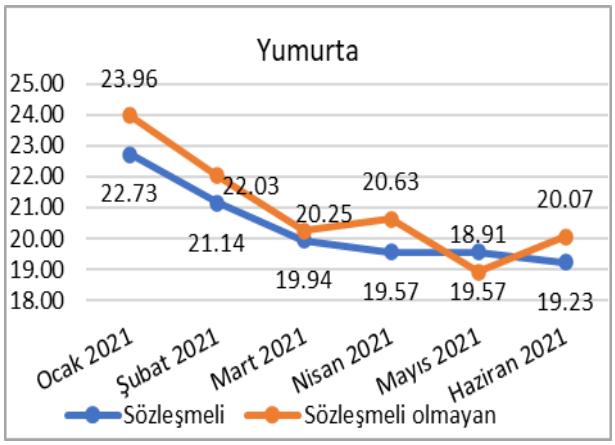

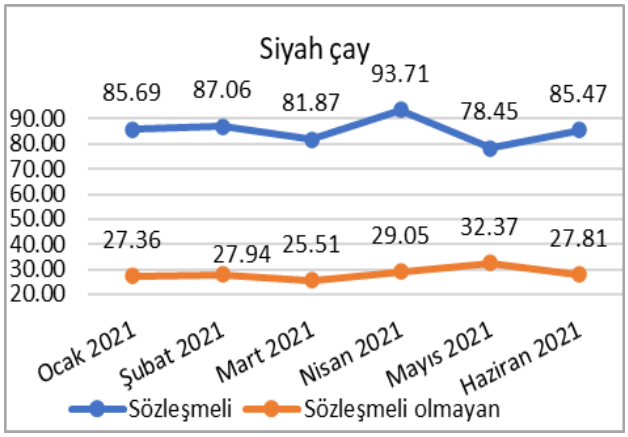

Ayçiçek yağı
19.00
18.00
17.00
16.00
15.00
14.00
13.00
12.00
11.00
15.30
15.68
15.93
15.63
16.51
18.34
13.45
13.66
14.54
14.97
14.97
14.61
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

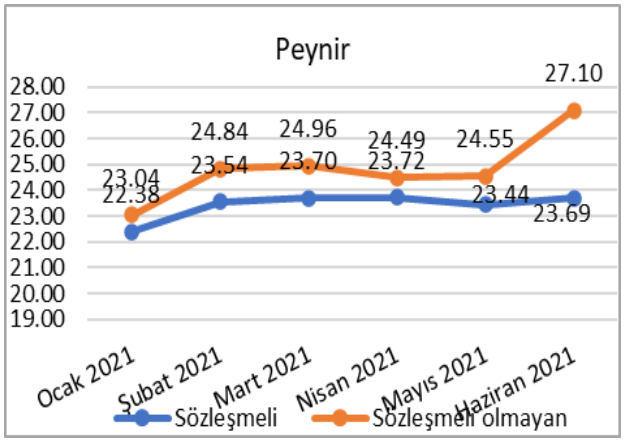

Fasulye
16.00
15.00
14.00
13.00
12.00
11.00
10.00
9.00
8.00
14.40
14.84
13.57
15.10
12.43
13.29
13.65
13.61
12.40
13.42
13.75
13.42
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

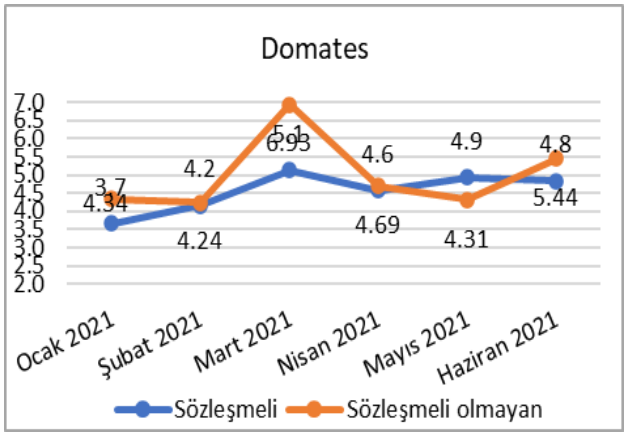

Tuz
6.00
5.50
5.00
4.50
4.00
3.50
3.00
2.50
2.00
1.50
1.00
0.50
2.75
2.93
1.76
4.07
2.01
4.97
1.00
1.00
1.00
1.17
1.17
1.10
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

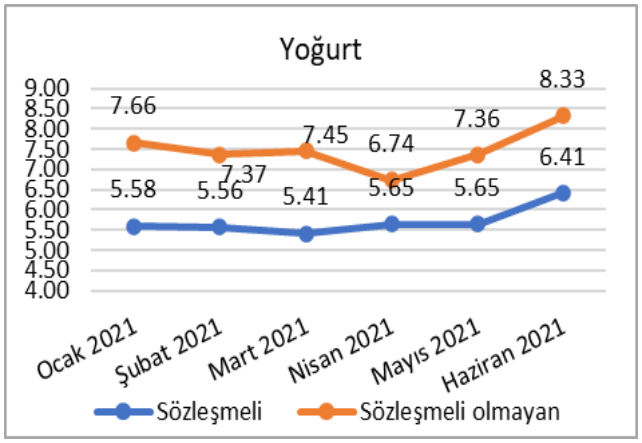

Şeker
6.00
5.70
5.40
5.10
4.80
4.50
4.20
5.05
5.71
5.72
5.12
5.48
6.00
4.58
4.91
4.99
4.98
4.98
4.99
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

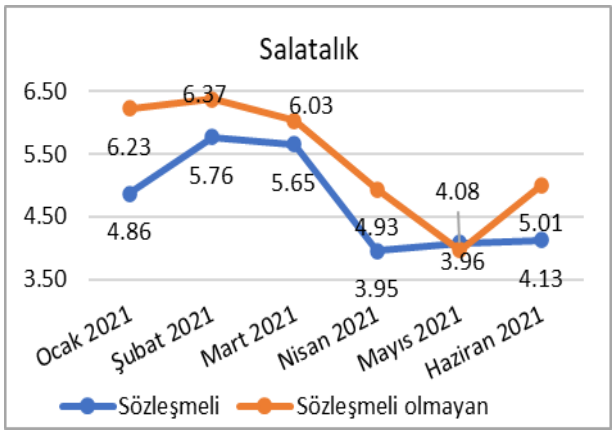

Yumurta
25.00
24.00
23.00
22.00
21.00
20.00
19.00
18.00
23.96
22.03
20.25
20.63
18.91
20.07
22.73
21.14
19.94
19.57
19.57
19.23
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

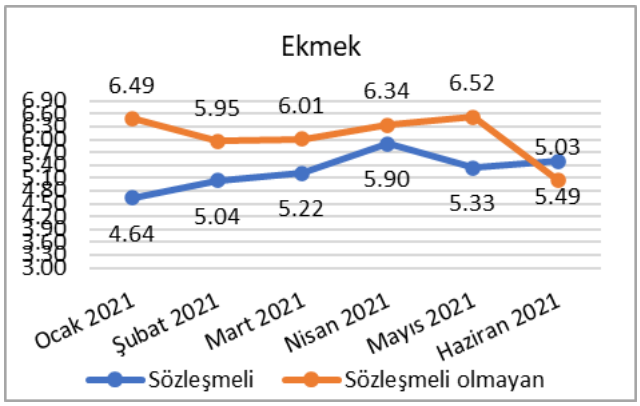

Siyah çay
90.00
80.00
70.00
60.00
50.00
40.00
30.00
20.00
85.69
87.06
81.87
93.71
78.45
85.47
27.36
27.94
25.51
29.05
32.37
27.81
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

Peynir
28.00
27.00
26.00
25.00
24.00
23.00
22.00
21.00
20.00
19.00
23.04
24.84
24.96
24.49
24.55
27.10
22.38
23.54
23.70
23.72
23.44
23.69
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

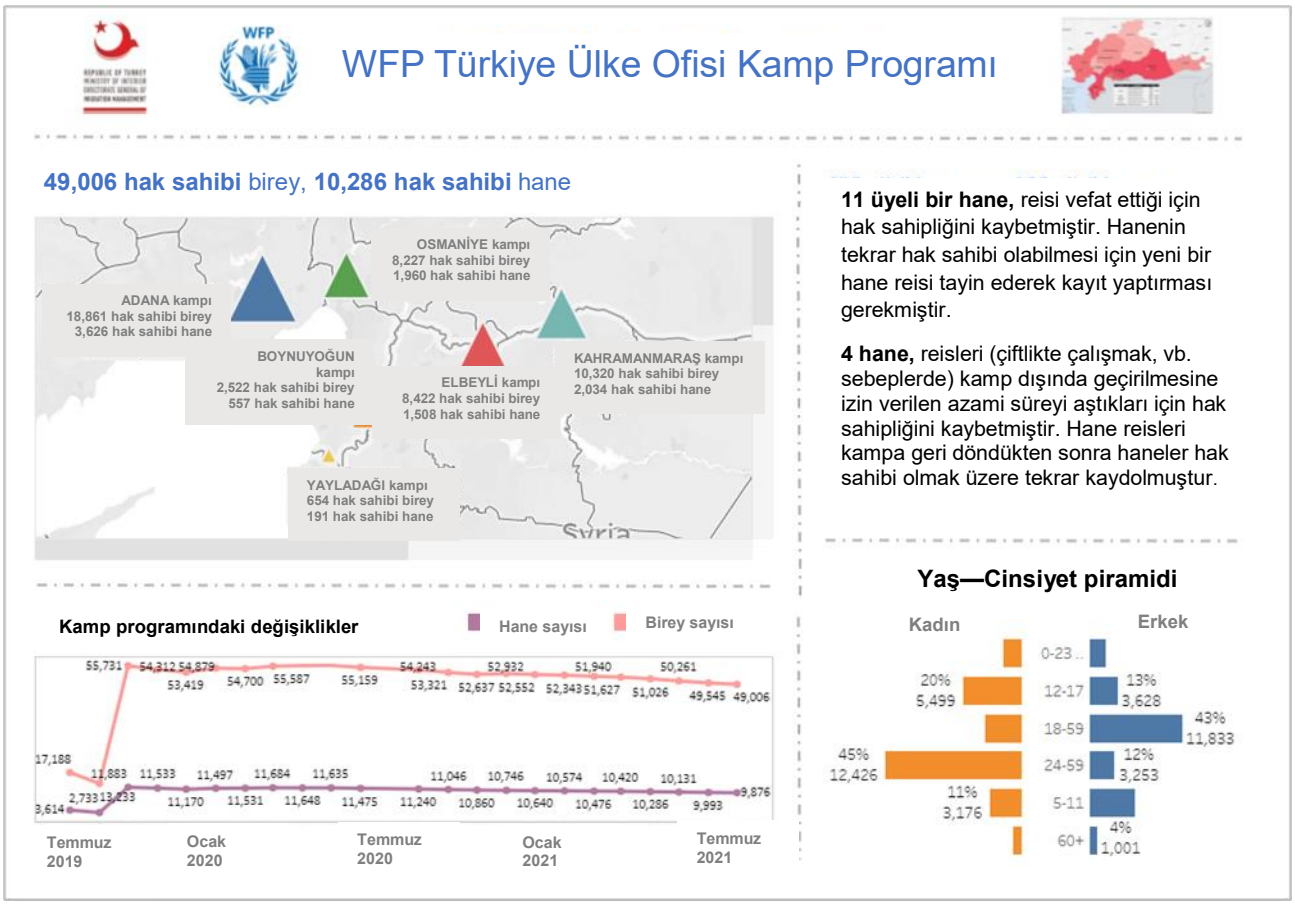

Domates
7.0
6.5
6.0
5.5
5.0
4.5
4.0
3.5
3.0
2.5
2.0
3.7
4.2
6.93
4.6
4.9
4.8
4.34
4.24
4.69
4.31
5.44
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

Yoğurt
9.00
8.50
8.00
7.50
7.00
6.50
6.00
5.50
5.00
4.50
4.00
7.66
7.37
7.45
6.74
7.36
8.33
5.58
5.56
5.41
5.65
5.65
6.41
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

Salatalık
6.50
5.50
4.50
3.50
6.23
6.37
6.03
4.86
5.76
5.65
4.93
3.95
4.08
3.96
5.01
4.13
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

Ekmek
6.90
6.60
6.30
6.00
5.70
5.40
5.10
4.80
4.50
4.20
3.90
3.60
3.30
3.00
6.49
5.95
6.01
6.34
6.52
5.03
4.64
5.04
5.22
5.90
5.33
5.49
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Nisan 2021
Mayıs 2021
Haziran 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

EK 2

WFP Türkiye Ülke Ofisi Kamp Programı
49,006 hak sahibi birey, 10,286 hak sahibi hane
OSMANİYE kampı
8,227 hak sahibi birey
1,960 hak sahibi hane
ADANA kampı
18,861 hak sahibi birey
3,626 hak sahibi hane
BOYNUYOĞUN kampı
2,522 hak sahibi birey
557 hak sahibi hane
ELBEYLİ kampı
8,422 hak sahibi birey
1,508 hak sahibi hane
KAHRAMANMARAŞ kampı
10,320 hak sahibi birey
2,034 hak sahibi hane
YAYLADAĞI kampı
654 hak sahibi birey
191 hak sahibi hane
Syria
11 üyeli bir hane, reisi vefat ettiği için hak sahipliğini kaybetmiştir. Hanenin tekrar hak sahibi olabilmesi için yeni bir hane reisi tayin ederek kayıt yaptırması gerekmiştir.
4 hane, reisleri (çiftlikte çalışmak, vb. sebeplerde) kamp dışında geçirilmesine izin verilen azami süreyi aştıkları için hak sahipliğini kaybetmiştir. Hane reisleri kampa geri döndükten sonra haneler hak sahibi olmak üzere tekrar kaydolmuştur.
Kamp programındaki değişiklikler
Hane sayısı
Birey sayısı
Temmuz 2019
Ocak 2020
Temmuz 2020
Ocak 2021
Temmuz 2021
Yaş—Cinsiyet piramidi
Kadın
Erkek
0-23
12-17
18-59
24-59
5-11
60+
20% 5,499
13% 3,628
43% 11,833
45% 12,426
12% 3,253
11% 3,176
4% 1,001

World Food Programme—Dünya Gıda Programı
Türkiye Ülke Ofisi
Rafet Canıtez Caddesi No: 107
Oran Şehri, 06450 Çankaya, Ankara, Türkiye
co.tur.m&e@wfp.org
wfp.org